XII. évfolyam. Budapest. 105. szám. Hétfő, 1878. április 15.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

TÁVIRATOK.

London, april 14. Jól értesült forrásból jelenti: „Reuters Office“ Konstantinápolyból. Azon hir, hogy gróf Zichy a portától engedelmet kért arra nézve, hogy Ausztria esetlegesen foglalhassa el Boszniát és Herczegovinát, mit bizonyos eshetőségre szükségesnek tart, tökélletesen alaptalan.

Róma, apr. 14. „Corriere Italia“ egy berlini távirat szerint állitja, hogy Bismarck herczeg már tett lépéseket Londonban és Bécsben egy kieszközlendő megegyezésre nézve. Bismarck herczeg hiszi a congressus létrejöttét és reméli, hogy minden nehézség ki fog egyenlittetni, előre bocsátván azonban, hogy a hatalmak a következőket veendik tárgyalásuk bazisául; Besszarabia átengedése Muszkaország részére, Romániának a Dobrudsa általi kártalanitása mellett, orosz terület kitágitás Azsiában, beleértvén Erzerumot is, — mindazon pénzbeli kérdések kizárása, melyek a hadikárpótlásra vonatkoznak, mi egyedül a porta és Oroszország által intéztessék el. Ezen föltételek alatt Németország kötelezné magát minden befolyását legerélyesebben fölhasználni, hogy Oroszországot rábirja, miszerint a congressusnak tettleges szabadságot engedjen mind azon terület változások módositására nézve, melyek a san-stefanoi szerződés által európai Törökországban végbe mentek.

Bukarest, april 14. Azt állitják, miszerint a román kormány ismételve szólitotta fel Muszkaországot felvilágositásért, s számos orosz csapat Romániába bevonulása miatt; minthogy Oroszország nem válaszolt, Románia elhatározta, hogy a hatalmaknál tiltakozni fog. Napról-napra több orosz csapat érkezik Romániába.

Bécs, április 14. („Bud. Corr.“) A magyar regnikolaris bizottság ma két órai ülésben, melyben Széll pénzügyminiszter is jelen volt, változtatás nélkül elfogadta Falk nuntium tervezetét, melyben behatóan bizonyitja, hogy Magyarországot a 80 millió adósság czimén semmi kötelezettség sem illeti, kijelentvén, hogy a bizottság hajlandó közös értekezletekre, hogy megtudja az osztrák bizottság részletes javaslatait. A közös értekezlet helyét és idejét a két elnök állapitja meg. A nuntium holnap délután adatik át az osztrák deputatiónak.

A habarék-párt.

Rosz csillag alatt kavarodott össze ez az uj parlamenti furcsaság. Senki sem veszi komolyan. Sem kormánypárti, sem az ő szolgálatukon kivül álló lapok nem látnak benne egyebet a szólamegyvelegek és közhelyek pártjánál.

Szegények, alig hogy megszülettek, már halotti buesuztatót tartanak felettök. Nincs senki megelégedve programmjukkal, sőt a köztök levő, s vezérczikk által nyilvánosan elismert differentiák után itélve maguk sem. „Ócskaságok lomtára“ ennyi az egész programmjuk; még pedig Tisza kormányának programmfogasáról leakasztva.

„Mit akarnak voltakép?“ Ezt kérdezik az emberek, mert nyilatkozatuk ugyan nem ad rá semmi felvilágositást. „A homályos általánosságokon tul semmiféle határozott megoldási eszme, egyetlen komoly javaslat sincs benne.

A „Pesti Napló“, mely kéz alatt részes a fogantatás bünében, maga sem tudja feldicsérni, nem birja kimutatni gyakorlati voltát a mai viszonyaink között. Pedig érdekében állna, mert a párt, mely összetákolva lett, gr. Lónyay és Kerkápoly kedvéért habartatott. Lónyay különösen az, a ki mindig oly gomb gyanánt állott rendelkezésre, a melyhez csak a posztó meg szabó hiányzik, hogy kabát váljék belőle. Most már keritettek posztót, olló és szabó pedig volt elég: kész a furesa szabásu, férczelt munkáju kabát, a melyet majd szeretnének a nemzet nyakába varrni, mint friss portékát.

De annak bizony, ha másért nem, gombjáért sem kellene. Gombjából, posztójából volt már része, mindig megesalták, elszegényitették: pénzét, vagyonát, jogait, érdekeit vesztegette el cserében ez osztrák kabátért.

Utálatosan roszul férczelt munka lehet, hogy senki sem akarja elismerni és felpróbálni. Ha a kormánypárti lapokat számba se vennők, a háborgó és habarodó kebelbeli sajtón kivül valamennyi megtagadja, elitéli, mégpedig a „Nemzeti Hirlap“ is, mely szól róla ekképen:

A jámbor kivánságoknak az a szép sorozata, mely az uj programmban világot lát, sem nem uj, sem nem különös; legnagyobb része benn van az 1869-ki trónbeszéd óta keletkezett reform és egyéb párti programmokban. A különös a dologban most csak az, hogy ezuttal ez általános jó kivánságoknak kell az elvi alapot nyujtani arra, hogy rajta három meglehetősen különböző elemekből álló, s idáig belpolitikánk főkérdéseire nézve elég ellentétes nézetet vallott párttöredék egyesülhessen. Ha a czél csak az egyesülés volt: ugy a programm kétségkivül jól van megcsinálva; azokat a pontozatokat igen csekély kivétellel aláirhatja az egész tisztelt ház, egynek kivételével maga Tisza Kálmán ur is, a nélkül, hogy individualitásából bármit veszitene. De ha a czél esetleg egy gyakorlati politikai elveken alapuló politikai párt létrehozatala volt: ezt a czélt az illetők nagyon elhibázták. Azok a programmpontozatok igen alkalmasak arra, hogy reájuk egy emberbaráti czélu szabadkőmives páholy alapittassék; de nem arra, hogy egy gyakorlati tevékenységre hivatott parlamenti párt konkrét czéljait az országnak világosan, érthetően és határozottan kifejezzék.

Az „Uj Budapesti Napilap“ következőleg nyilatkozik:

„Szerencsétlen végzete már a mi parlamentáris életünknek, hogy az ülésszakot vajudással zárják be, s ilyes szörnyszülöttekkel lépnek az urnák elé.

Igy volt ez három év előtt. Az első fuzionalis mámor elég volt arra, hogy a választók szemei megkáprázzanak. Most folytatni akarják ezt a szavaztatási módszert.

Talán sikerül nekik.

Hisz ez áldott jó magyar nép oly könnyen fogadja lakába és öleli keblére azt, ki neki szépen beszél.

Pedig be sokszor vezették már tévutra. A szép szó jégre vitte.

Bár tanulna a multon, a maga kárán.“

A „Neues Pester Journal“ élesen lonczoló czikkében a többi közt ezeket mondja:

„Az uj párt jelleméből kitünik egyuttal annak tulajdonképeni gyöngesége a positiv programm. „Primitiv basisnak“ nevezte ma Szilágyi Dezső ezen programmot, és tényleg valóban nagyon primitiv programm az, a mely egy magában alig volna alkalmas az uj pártnak proselytákat szerezni. Ha a választók semmi egyébre nem támaszkodnának, mint e programmra, akkor nem egy könnyen különböztethetnék meg az ellenzék jelöltjeit a kormánypárt jelöltjeitől. Eltekintve a kiegyezés elvetésétől, vagyis azon programmpontozattól, a mely minden valószinüség szerint nehány hét alatt tulhaladott lesz, ugy a programm nem tartalmaz semmi egyebet, mint egy sor általános tételt, melyeket minden kormánypárti jelölt aláirhat. Igen, mi hisszük egyszersmind, hogy Tisza Kálmán azon férfi, a ki ilyen, a választókra számitó általánosságokat sokkal hatásosabban és megfoghatóbban képes formulázni, a nélkül, hogy bármely irányban engagirozná magát“.

Hasonló szellemben nyilatkoznak a „Neues Politisches Volksblatt“ és a „Pester Journal“ is. A „Pester Lloydról“ nem szólunk, a pontozatok első napvilágra jutásánál kimondta elvető és elitélő véleményét.

A kormánypárti lapok részéről az a legnevezetesebb, hogy mind magukénak vindikálják a pontozatokat, s azt mondják, hogy az övék ugyanaz, kész örömest aláirják mind, sőt voltakép a kormány egész mostani müködése sem alapszik máson, mint a „habarék párt“ nyilatkozatában felállitott pontozatok keresztülvitelében. Érdekesen adja elő e tekintetben nézetét az „Ellenőr.“

„Ki nem akarja itt a magyar állameszme megszilárditását? Kinek izmai nem feszülnek meggátolni az orosz hatalom terjeszkedését az Al-Dunán? Ki nem hajlandó a monarchia véderejét fenntartani, a honvédséget fejleszteni, a magyar elem és takarékosság igényeit ápolni? Ki nem vallja feladatául az államháztartásban az egyensulyt helyreállitani? Kinek nem kell a vallásszabadság, s hogy béke legyen a felekezetek és nemzetiségek között? Ki nem óhajtja szervezni a főrendiházat, rendezni a közigazgatási biráskodást, az egyesülési jogot, az ügybeosztást? Kinek nem kell a birói függetlenség, a törvénykezési decentralisatio; a jó büntető eljárás, jó hiteltörvény, jó telekkönyv, jó birtokrendezési eljárás és jó polgári törvénykönyv? Ki ellenzi a közoktatás fejlesztését, föszhangzatos szervezését? Kinek nem fekszik szivén a öldmivelési, ipari és kereskedelmi érdekek előmozditása? és végre, ki nem hive a helyes közlekedési politikának, a vasutak helyes csoportositásának, s kinek telik kedve az árvizekben? Oly általános eszmék és törekvések ezek, melyeket mindenki magáénak vallhat anélkül, hogy voltaképen megmondta volna, mit akar. Ezt csak akkor lehet megtudni, ha azt is hozzáteszi, hogy miként gondolja az eszmék megvalósitását, az elvek alkalmazását és a kivitel eszközeit. E nélkül igenis lehet szerkeszteni arany A B C-ét, de programmot nem. Ha az „Egyesült Ellenzék“ megmondaná például, hogy a magyar államesmét centralisticus, vagy más eszközökkel akarja-e megszilárditani; hogy a fogyasztási adóknál fennforgó károsodást a külön fogyasztási terület, vagy a közösség alapján akarja-e reparálni; hogy a bank- és hitelügy rendezését, önálló, dualisticus vagy közös alapon contemplálja-e; stb. stb. hát az programm volna. De minthogy az egyesült ellenzék mindezt nem mondja meg, programm helyett arany A B. C-ét adott ki, mely csinos képes kiadásba szivderitő olvasmányul elég alkalmas a kicsinyeknek, de nagy politikai pártot elvi alapon soha sem fog összegyüjteni. És ezt annál kevésbé, minél bizonyosabb, hogy nincs az a megoldási mód, mely épen az „Egyesület“ kebelében legalább drei Mann hoch ne volna képviselve.“

A „Hon“ következőleg ir:

„B. Simonyiról sem jegyezhetünk föl egyebet, mint azt, hogy beszédében viczczelt az elvek szegreakasztására, melyben ő főtényező volt, és melyet most ő a programm kiindulás pontjává tett a közjogi kérdés tekintetében. De azért tiltakozott, hogy most azt tenné! Tessék azután az ő viczczeit jogosultaknak vagy eljárását komolynak tartani!

De a mi minket az egész dologból leginkább érdekel: az azon kérdés, mit nyert az ország e fuzió által? Azt mondják, egységes, kormányképes ellenzéket. A fönnebbiek után kételkedhetnénk ugyan ebben, de tegyük föl, hogy igy van. Mi lesz az eredmény? Ezen a parlamenten a szavazatok számarányának változatlansága, sőt merjük állitani a kormánypártban épen e miatt, tömörülése következtében, semmit; a kiegyezés meg lesz vagy nem lesz meg, — a fuzionált ellenzék minden érdeme nélkül. És azután? Ott lesz a nemzet előtt a fuzionált ellenzék és fogja követelni épen azon reformokat, melyeket hirdet a kormánypárt, de melyek valósitására a kiegyezés miatt, ideje, ereje nem volt. A nemzet ekkor méltán fogja azt kérdeni: de hát akkor miért vagytok ellenzék és mivel érdemeltek több bizalmat? Multatok, jellemetek, számotok, befolyástok, tehetségtek többre jogosit-e föl? Feleljen erre maga az oppositió; önismerete és igazságszeretete; mi a nemzet itélete felől nem kételkedünk. De addig is: a létrejött fuzióval számolni készek vagyunk!“

*

Hogy pártunknak vidéki közlönyei is ugy gondolkoznak a „fusió numero II“-ról, miként mi, annak bizonyitékául idézzük most az „A baujkassai közlöny“-nek következő sorait, a melyek egyszersmind kiegészitik a vidék „habarékpárt“ ellenes hangulatáról szóló tudósitásainkat. A nevezett lap Irányi Dánielnek és Simonyi Ernőnek az uj fusio ellen tett parlamenti nyilatkozatai alkalmából igy ir:

„Pártunk nem fusionálhat semmiféle párttal, mely nem törekszik arra, hogy Magyarország legyen „önálló, minden más nemzettől független ország“. A mely pillanatban pártunk belépne oly párt-kombinációba, mely a nemzet e sarkjogát tekinteten kivül hagyná, abban a perczben abdikálna, s hasonlóvá lenne Tiszához s 1875-ki követőihez.

Pártunk nem üz, s nem fog üzni soha személy-politikát, s halmozzanak bár minden piszkot ránk ellenfeleink, azon megnyugtató érzést nem veheti el tőlünk senki, hogy midőn minden párt személyi politikát üzött, egyedül a mi pártunk lobogtatta a politikai erköles zászlóját; — és midőn a pártok ambiczionális s hatalmi versenygéseinek, az alap hibás volta miatt, a tejjel s mézzel folyó Kánaán anyagi jólléte is áldozatul esett, s a pauperizmus a társadalom minden regióit elnyeléssel fenyegeti: mi megnyugtatva érezhetjük magunkat azon, vigasztalásnak ugyan elég gyarló, de minden esetre megnyugtató öntudat által, hogy e szomoru pártok előidézésében nekünk semmi részünk nem volt. —

Azért üdvözöljük Irányi Dánielt, e példányképét az elv szilárdságának és meleg hazafiui kedélynek, és Simonyi Ernőt, e kiméletet nem ismerő ostorozóját a cselszövénynek, hogy fellépésökkel eloszlattak minden gyanut a fuzionális intrigák iránt. Elvszilárdság! Ez legyen jelszavunk s hitünk; — a haza függetlensége azon zászló, melyre e reményteljes szavak irvák: „in hoc signo vinces!“

A nemzetnek ki kell állni Egyptom minden csapását, mig megkeményedett szive felolvad a szeplőtelen hazafiság tüzénél, s eszével tisztán látni fog. Mig ez nem történik, addig még tán ideigóráig idétlenkedhetnek a Bánhidy-féle emberek, kik most „léha ábránd“-nak mondják az ország függetlensége utáni törekvést, jóllehet e szerepelni vágyó, öntelt, hiu ember még három évvel ezelőtt maga is ezen „ábránd“-ban élt, s a balközép is ezt tüzte ki programmjában végczélul.

De a vakság nem tarthat örökké! Nem is kérünk egyebet a nemzettől, csak azt, hogy iparkodjék a hályogot eltávolitani szemeiről. Lásson saját szemeivel és aztán itéljen. De addig őrizzük meg a nemzet részére tisztán a nemzeti függetlenség nagy eszméjét. A ki alkuszik, annak nincs s nem volt soha erős hite azon eszme jövőjében, melyet alku tárgyává tenni nem átallott. Mi nem alkuszunk“.

Holnapra elkészül a magyar válaszüzenet a 80 millió adósság kérdésében, mely — mint a B. Corr.-nek Bécsből irják — sok irányban meg fogja tán lepni az osztrák bizottság tagjait, mert fognak hallani uj dolgokat is. Nagyon természetes, hogy ez üzenet csakis a magyar jogi álláspontot ecseteli a 80 milló adósság tárgyában és végül kimondja, hogy közös értekezletre hajlandó a bizottság. E közös értekezleten, ugy hiszik, az osztrák bizottság tagjai fel fognak lépni határozott propositiókkal, melyeket a nuntiumban annyira kerültek, Mindenekelőtt ki kellene nekik jelenteniök, hogy hány százalékkal akarják Magyarországot terhelni, továbbá milyen legyen esetleg a fizetési módozat, mi történjék 10 év mulva a még nem törlesztett összeggel. A mai ülésben ezirant meg is állapodtak az osztrák bizottság tagjai és a mint ők javaslataikat a közös értekezleten megteszik, a magyar bizottság a legjobb esetben csak azt mondhatja: „Önök hivatkoznak méltányossági tekintetekre is, mi nem vagyunk felhatalmazva akár igent, akár nemet mondani, de be fogjuk jelenteni az országgyülésnek ezen javaslatokat, és az határozzon.“ A közös értekezlet után az osztrák deputatió irásban fogja átküldeni javaslatait, melyekre azonban a magyar bizottság már nem fog válaszolni. Az osztrák deputatió ugyanazt kivánja, hogy legyen azután egy formális közös ülés, de a magyar bizottság aligha fogja ezen javaslatot elfogadni.

Páris, april 12.

(Saját levelezőnktől.)

A villanysodrony oly gyorsan és kimeritőleg röpiti a nap nagy eseményeit a szélrózsa minden irányában és az ujabb kor diplomatiája felhagyott a szükségtelen titkolódzással, ugy hogy magánlevelezőknek alig marad valami, hogy arról tudósitásokat küldjön. De mind ennek daczára nagy balgaság volna hinni, hogy a villanysodronyra minden titkot biznak, marad még egy és más, mi csak később kerül napfényre.

Sehol sincs a harpokretesi hallgatagság annyira napirenden, mint Párisban, kivált a septennatus óta. És még is akad némelykor alkalom arra is, hogy a miniszteri irodákból lehessen valamit közölni.

Jelenleg még Franczia országban is, talán kelletén tul, majd nem kizárólagosan Török és Muszkaországgal foglalkoznak. Franczia ország konstantinápolyi követe, alig engedi lélekzethez jutni Waddington alárendeltjeit. — Valóban mesés azon szorgalom és ügyesség, melyet ezen követünk kifejt. Legbensőbb viszonya a szultánnal, mely majd nem barátsággá változott, alkalmat nyujt neki, hogy a legelrejtettebb ármánykodásokba belé tekinthessen s a szultán környezete ismervén Fournier befolyását, eszét és erélyességét, tőle jobban fél mint a szultántól magától. — Fournier azonkivül folytonos levelezésben áll Midhát pasával és a török viszonyokat és minden egyes tekintélyt a szultán személye körül annyira ismer, mintha a diván tagja volna.

Nem kis baja volt Ozman pasával, kit az orosz hizelgések annyira befolyásoltak, hogy feledte régi gyülölségét, annyival is inkább, mivel Reuf és Server pasák, kik testestül-lelkestül a muszka szövetség szószólói voltak, hasonlólag sokat járultak ahoz, hogy Ozmant elidegenitsék az angoloktól, ugy annyira, hogy Layardot sem meglátogatni nem akarta, sem pedig látogatását nem fogadta. Fournier asszony és leánya nem kevéssé segitették az öreg hőst észre téríteni s egy idő óta már nem is akar hallani az oroszokról. Most már az oroszoknak itt semmi befolyásuk, pedig már készen volt azon az angol ujságok által oly sokszor emlitett titkos szerződés, mely 7 pontot foglalt magában és csak igen kevés hiján volt, hogy a szultánt rá nem vették, hogy ezen szerződés alá nevét irja.

A szultánt az egész világ együgyü embernek tartja, pedig ebben nagyon csalatkozik. A szultán gyenge, ideges, félénk egész a gyávaságig, de legkevésbé sem együgyü, sőt igen ért a tettetéshez, nagyon halgatag és rendkivül jó emlékező tehetséggel bir.

Layard végre — leginkább Fournier közben járása által — visszanyerte egykori befolyását s bizonyos megállapodások történtek közte és a török kormány közt. A szultán át látta, hogy a Bosporus partjainak elfoglalása az oroszoknak roppant előnyöket biztositana az angolok felett, ha e két hatalmasság közt a háboru kitörne, és minthogy a törökök még mindig számolnak Anglia segitségére, a szultán, daczára Miklós herczeg faggatásainak, ellenszegült Bujukderé megszállásának az oroszok által, s ezt halasztani is fogja mig lehet.

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

Az ördög szolgálója.

— REGÉNY. —

IRTA **GONZALES EMMANUEL.**

Franczióból forditja: NYÁRY LÁSZLÓ.

HARMADIK KÖNYV.

— 38-ik folytatás. —

Különben is ön nem szeret többé, ha szeretett is talán valaha, és én, én nem viseltetem többé ön iránt azon együgyü bizalommal, melynek hatása alatt a nő férjében védőjét, s ha nem is hőst, ugy legalább szerelmére s becsülésére méltó derék embert vél ismerni. Egyszóval marquis ur, nem becsülöm önt többé.

— Feltéve azt, hogy ön igazat beszél, kedves barátném, — felelé Diadato szokott udvariasságával, mely kezdettől fogva inkább sértőleg hatott, — kijelentem ellenkezőleg azt, hogy közöttünk teljes egyetértés uralkodik. Ön nem becsül többé, én pedig egy kissé gylölöm önt. Lehet-e jobb öszhangzat házasfelek között?

— Miért gunyolódni, Diadato? Szóljunk nyiltan egymáshoz. Mi nem vagyunk polgárok, avagy világi emberek; nem szükséges felnyitni az ablakokat és a esőeseléket tanuul hivni czivódásainknak. Meg kell óvnunk rangunk érdekeit, és óráinkat nem hiu s eredménytelen pörlekedésekkel tölteni. Legyen nyilt, és vallja be, hogy nem szeret.

— Sokkal udvariasabb vagyok, mintsem engedelmeskedném, signora.

— Ön nem akarja elhagyni gunyolódását és komolyan szólani. Jól van, legyen meg! Én mondom, hogy ön nem szeret többé, és be is bizonyitom. Ön házasságunk óta folytatá kicsapongó, játékos, élvhajhász életmódját. Kéréseim, könyüim, panaszaim a legkisebb hatást sem gyakorolták sértő és dölyfös lelkére. Gyülöletessé lettem ön előtt, mert akadály gyanánt állottam szégyenletes élete előtt, mivel jelenlétem megakadályozá e kastély küszöbjeit átlépni kéjhölgyeinek, mert barátai, kevésbbé romlottan, mint ön tiszteletben tarták Campo-Forte maquisnőjének álmát, és mert a koczkák nap felkelte előtt tüntek el kezéből. Miért folytatni ezen esztelen harczot, melyben koczkáztatom méltóságomat, melyben tönkre jutott az ön becsülete? Gunyos nyugodtsága, melylyel most szavaimat hallgatja, nem tanusitja-e, hogy nem szeret?

— Ha ez megyőződése, kedves Zsuzsánna, ugy sokkal jobb ember vagyok, mintsem szavait meghazudtoljam.

A marquisnő elpirult; azonban nélkül, hogy sértve látszott volna magát érezni folytatá:

— Köszönöm, Diadato, ezen vallomását. Saját szavait használva fel fegyverül, kijelentem, hogy széttépem láncomat, mely máris nagyon sokáig volt terhelve.

— Kegyetlen! — kiálta fel a marquis, — ne játszék ily kiméletlenül szivemmel.

Az ifju nő, bár méltatlankodva ezen komédián, nyugodt maradt:

Én már határoztam. Ön boldog lesz, marquis ur, mert nem fogja többé látni az árnyékot, mely eltakará az ön napját. Én is boldog leszek, mert azok körében fogok élni, kik szeretnek, és kik gyermekemnek csupán nemes példával fognak szolgálni.

— Ezen nyilatkozat, bir engem elhatározásra, signora; igen, önnek meg kell kimélnie fiát ilyen rosz atyától. Sirni akartam. Visszatartom könyüimet. Kérni akartam önt, hogy maradjon, javulásomat meglátandó. Azonban hallgatok, mert ön parancsolja. Oly szent nő, mint ön, vak engedelmességét követelhet.

Zsuzsánna ezen szavakra utolsó reménysugárt vélt megpillantani.

— Meg akar javulni, marquis ur? Még van idő jóvá tenni hibáit; még van idő bocsánatot nyerni büneiért.

Diodato mosolygott.

— Ah! ah! kedves signora, ön ezen szóhoz kapaszkodik, mit a fuldokló a partról lecsüngő ághoz, azonban elszáradt ág az már, higyje el. Ne álljon el ily könnyen erényes czéljától. Én vétkes vagyok, bevallom; azonban nem akarom az ön üdvét is elrabolni, sorsát az én romlott létemhez láncolván; nem, nem! Mindeddig, ön tudja jól, meghajlottam legcsekélyebb kivánsága előtt is; de ma nem szenvedhetem el, hogy ön feláldozza magát miattam. Hagyjon el, mivel ez elhatározása. Nincs oly büntetés, melyet el ne türnék az ön üdvéért.

Zsuzsánna királynői fenséggel tekintett reá, mint a kit legalacsonyabb szolgájának sértései nem illethetnek.

— Holnap elhagyom kastélyát, marquis ur.

— Holnap, — kiáltá Diadoto.

— Oh! köszönöm eme halasztást, egy más, kevésbbé nagylelkü nő késedelem nélkül távozott volna; de ön nemes és nagylelkü lélek, ön időt hogy elkészülnöm ezen válásra, mely életem szerencsétlensége lesz.

A marquisnő hidegen közeledett férjéhez:

— Ah! egészen elfeledtem, hogy ön vagyonról számadással tartozik még nekem, Diodato . . . . .

— Campo Forte elsápadt és hideg izzadtság csepeget arczáról: Zsuzsánna meg volt boszulva. És igy folytatá: — Ezen nyomoruságos dolgokat azonban utálom.

A marquis szabadabban lélegzett; mosolyt erőltetett ajkára.

— Ön egészen hasonlit ebben hozzám, még tegalább e kérdésben van némi egyetértés közöttünk. Valóban nem helyes, hogy elkarunk válni egymástól.

— Atyámra bizom ezen ügy elintézését, — mondá Zsuzsánna. A marquis meglepetten nézett reá; akarata ellenére gyászos láng égett szemeiben, és fájdalommal gondolt arra, hogy nem kellett volna nejének távoztába oly gyorsan beleegyeznie. Zsuzsánna hideg maradt:

— Isten önnel, Diadato. Nem szükséges ujra látnunk egymást; utazási készületeim nem lesznek hosszak; különben is csupán gyémántjaimat viszem magammal.

— Jéghidegséggel köszönté a marquist és távozott.

— Gyémántjait! — ismétlé Diadato. És egy ugrással a szoba közepén termett. Ezen utolsó szó oly hatást gyakorolt reá, mint midőn egy alvó ember füle mellett pattan szét egy negyvennyolcz fontos Orsini-bomba.

Először életében nem váltá be Izsák szavát: a nyolcz nap lefolyta utánra igért gyémántok még nem érkeztek meg. A derék férfi igazolására mondjuk, hogy az utak egy hete telve voltak sbirekkel, banditákkal s bujdosókkal, és hogy hasonló időkben igen veszélyes volt egyik városból a másikba nagyobb értékü drágaköveket szállitani; és végre, hogy a fürdőkád kényszeritett megvétele a vén zsidó üzleti buzgóságát a nemességgel szemben nagyon csökkentette.

A gyémántok hiánya valóban a legnagyobb zavarba hozta a marquist. Váratlanul tetten kapatva, midőn épen roszul bánt Izsák leányával s nejét is maga ellen ingerlé, nem tudta, hogy hová forduljon.

Kibékülést kisérteni meg, hiába való fáradság lett volna. Nyiltan bünösnek jelenteni e nő hatalmába adni magát, kegyelmére bizni sorsát, egyre ment volna az önmegadással, és ezen végletre még később is volt idő. Különben is bátorságot érezett magában, és elhatározá daczolni a körülményekkel.

A marquisnő után sietett tehát, s ajtaja előtt megállva kémkedően fülelni kezdett.

Zsuzsánna rögtön felkeresé böröndjét, melyben drágaságait rejtve tudá; meglepetve oly könynyünek találni ezen táskát, mely összes drágaságait rejté vala, félelemmel nyitá fel, és üresnek látván, ijedt kiáltással ejté azt a földre.

Diadato azt vélte, hogy a közbelépés perczében elérkezett; gyorsan felnyitá az ajtót és nejéhez sietett:

— Istenem, mi történt önnel? kérdé az ifju marquisnőt karjai közé szoritván mintegy megvédendő őt azon láthatlan veszély elől, mely őt fenyegetni látszott.

— Ellopták gyémántimat! — felelé a marquisnő kétségbeesettem nyujtá feléje üres böröndjét.

— Legyen áldott az, ki megfosztá önt ezen kincstől! — mondá hidegen Diodato, a helyett, hogy meglepettnek és rémültnek látszott volna.

Zsuzsánna meglepetéssel tekintett reá.

— Eszét vesztette-e ön, marquis ur, vagy nem értett meg?

— Többet tettem, kitaláltam gondolatát, kedves barátnőm; nagylelkü gondolatát egészen megfejtettem.

— Mi ezen talány?

— Tudom, hogy megharagitom önt. A nők nem szeretik, ha kitaláljuk czélzatukat, sem azt, ha nagyon mélyen olvasunk szivökben.

— De beszéljen már! szakitá őt félben türelmetlenül Zsuzsánna. — Mi köze van a nők szivének az én gyémántjaim ellopásához?

Ön tehát tudni akarja gondolatomat, signora? Jól van! ön megbánta heveskedését, és igy szólt magában: Igaztalan voltam férjemhez, a ki szerot engem; nem kellett volna tréfáit komolynak vennem, és megharagudnom nehány mulatsága miatt, melyben minden korabeli ur kedvét szokta találni, és őt szerelmesnek hinnem az első leányba, ki a palotája egyik termének küszöbét átlépi. Találjunk ki valamely női cselt, és hozzuk helyre hibánkat megőrizve becsületünket. A vész idején a közös ellenség ellen elegyesülni szoktak. Majd együtt fogjuk az állitólagos tolvajokat keresni, és minthogy örökké fogjuk őket keresni, sohasem fogjuk egymást elhagyni. Meg kell vallanom, haditerve kitünő, és becsületére válik, kedves Zsuzsánnám, — tevé hozzá összes erejéből nevetve.

És, a béke jele gyanánt, nejének mezitlen vállát megakará csókolni, ez azonban megvetőleg lökte őt el magától, és ujból a táskára mutatva:

— Én nem tudok ugy komédiázni, miként ön, marquis ur. Ismétlem önnek, hogy e butor lakatja akaratom ellenére és tudtomon kivül töretett fel.

— Tehát komolyan rablásról van szó? — Kérdé Diodato meglepetést tettetve. — Valóban ezen lakat fel van törve. Távollétünk alatt jutott volna valaki a kastélyba. Ki tudja? Giovanni a legapróbb részletekig megmagyarázhatta nékik a kastély titkait! Ah! a vétkesek! Azonban egyik csapatukat kezeim közt tartom és drágán fizettetem meg vélük azon fájdalmat, melyet önnek okoznak, Zsuzsánna. Talán atyám lakását sem tisztelték jobban, mint az önét? Ha igy áll a dolog, ugy körülbelül tönkre volnánk téve. Oh! jöjjön, jöjjön! rögtön tudomást kell szereznünk magunknak.

(Folytatása következik.)

Átlátta továbbá a szultán, hogy Anglia becsületébe inkább bizhat mint a muszkákéba, hogy talán lassuk lehetnek mozdulataikban, de szükség esetében még is készek lesznek Törökországot védelmezni. Beismerte, mi természetellenes volna egy szövetség Törökország és a czár közt Anglia ellen.

Mindezek következtében Konstantinápoly körül vissza tartott a török kormány 80.000 embert és ezek a várnai, trapezunti, batumi, sumlai és más több várőrizetekkel fognak erősbittetni.

Hátra volt még oly egyének választása, mind annak kivitelére, a mire nézve megállapodás történt s ennek következtében Osmán, Mehemed Ali, Mukhtár, Nedjib, Fosfer Mustafa és Halim pasák lőnek kijelölve, részint a hadseregnél, részint a polgári ügyek igazgatására. Reuf pasa is szóba jött, de ennek neve emlitésénél Layard nehézségeket emelt, a szultán és Ozman pasa azonban megnyugtatták a tulságosan gyanakodó angolt.

A mi Achmed Vefviket illeti, ő talpig becsületes ember, nagy angol barát és amellett Mithadista, de kissé gyönge s talán hiányzik is nála azon éles látás és emberismeret, mi legelső szükséglet egy külügyérnél.

Miklós nagyherczeg sejtette ezt már régen, mindent is megtett, hogy Layarddal soha se béküljenek ki a törökök, de mióta a gyönyörü páncélhajókat látják mindennap és Salisbury jegyzékét olvasták, azóta minden megváltozott. Nincs a világon szinész, ki oly tökéletesen tudna mindenféle emberi jellemet ábrázolni. mint Miklós nagyherczeg, de Fournier tuljár az eszén.

Igen furcsa volt, midőn a nagyherczeg azért kivánta katonáit Bujukderénél elhelyezni, mivel ezen vidéken a lég sokkal egészségesebb mint San-Stefano és Csataldja körül; a szultán erre azzal válaszolt, hogy azt mondá, miszerint egészségesb hely az összes török birodalomban nincs a Balkán magaslatainál.

Most még csak egyre van szükség, hogy Anglia őszintén, bárha csak titoaban jelentse ki, hogy kész Törökországgal szövetkezni. Ha a háboru Anglia és Oroszország közt ki talál törni, Törökország minden esetre Anglia oldalán lesz. Őrültség csak hinni is, hogy semleges maradna. Akkor azonban Achmet Vefvik le fog köszönni és erősb kezek veszik át Törökország kormányrudját. Nem lehet azon kételkedni, hogy ezen ember Mithád pasa leend.

A háboru.

Az optimistikus áramlat ugyan még mindig tart, de ennek sem okát nem ismerni, sem azt, hogy mi zavarja azt meg némelykor s mi az, mi visszaveti a béke fölötti kétségségbeesés apályába. Jöjjön Muszkaországból bár minő semmit sem mondó jegyzék, ránczositsa Bismarck homlokát, vagy mosolyogjon, már is elég, hogy ezt jó jelnek tartsák. Valóban semmi sem jogositja fel az optimistákat arra, hogy a legközelebbi jövendőt rózsás szinben lássák, mert sem Beaconsfield, sem Salisbury, sem Northcote nem mondottak valamit, mi arra mutatna, hogy Anglia csak egy vonalnyit is engedjen abból, mit követel, t. i. a san-stefanoi béke érvénytelenitését, Gorcsakoff pedig Salisbury körjegyzékére csak annyit válaszolt, hogy mindent, mit a san-stefanoi békében kikötött, Európa érdekében tett. Még egy ideig rágodni; fog Europa Gorcsakoff válaszán, mint rágódott a congressuson, Salisbury jegyzékén és Bismark mediationalis feszengésein. Pedig minden csak oda megy ki, hogy Oroszország időt nyerjen magát megerősiteni katonailag és pénzügyileg és ármánykodásra. Épen ebből ered azon előzékenység is, melyet Oroszország majd Anglia, majd Ausztria iránt mutat, melynek czélja nem egyébb, mint a két kabinet közt meghasonlást előidézni.

Ha figyelmesebben vizsgáljuk azon concentrikus mozdulatokat, melyeket Oroszország Németországgal együtt tesz, lehetetlen be nem látnunk, hogy mind ketten egy közös czélra dolgoznak. Németország szinleli, hogy csititja Muszkaországot, de mihélyt a san-stefanói szerződés bármely pontja módositása forog kérdésben, azonnal Muszkaország mellé áll. Igy hütötte le legközelébb Bratianut, ki megkimélhette volna magának a berlini utat, mert előre tudható, hogy ott ugyan hasztalanul keres pártfogást s most még császárja is, Vilmos, sajátkezüleg ir Károly fejedelemnek és őt engedékenységre unszolja.

Derbynek szónoklata Bécsben az illetőknek, kik beszéde által érintve vannak, sehogy sem tetszik, pedig itt is áll a franczia közmondás „ce n'est que la verité qui touche“ (csak az igazság az, mi bánt.) Derby közös hadseregünket megbizhatlannak tartja s azt mondja, hogy ezt nem lehetne szlávok ellen használni. Régibb időben a hadsereg Ausztriának egy külön nemzetiségét képezte, 1848 ota a camarilla rákényszeritette a katonákat, hogy gondolkozni is tudnak. De még többet mondott Derby, Ausztria zilált pénzviszonyait érintve és legtöbbet, hogy Ausztria Angliát cserben hagyná, mihelyt neki Muszkaország valami konczot igérne, melylyel jólakatná.

Ausztria már most is mutatja és sejteti, mi az, mivel le lehetne kenyerezni. Bosznia, Herczegovina és egy darab Albánia, ezért akarja, hogy Szerbia határai Bulgária felé terjesztessenek ki. A Duna torkolatok birása előtte közönbös, és hogy Bécsben szivesben látszottak fogadni Bratianut, mint Berlinben, abból még nem következtethetni, hogy Ausztria harczra keljen Oroszország ellen, Ausztria beéri a Duna azon részével, mely rá nézve zsák-utcza. Ha a torkolatok Muszkaország kezeibe jönnek, az mare clausummá vagy is inkább zárt folyammá válik. Még Romániával sem sokat gondol, mint látszik, mert még eddig semmi lépést nem tett ezen fejedelemségnek orosz hadsereg általi occupatiója gátlására. Ha ez még tovább is igy megy, nem sokára oda jutunk, hogy meglátjuk, mikép még Erdélylyel magával sem gondol.

Romániában az oroszok egy 200,000 emberből álló roppant sereget akarnak öszpontositani. Igaz, hogy ez oly szembeszökő hazugság és kérkedés, melyet egy pillanatig sem lehet hinni, mert hiszen tudva van a világ előtt, hogy Oroszország jelenleg, ha valamennyi hadcsapatait szedi is össze a Bosporustól a Dunáig, nem bir annyi embert előmutatni. Ez ép oly nagyitás és hazugság, mint az ujságok által terjesztett azon hir, hogy a Visztula tartományokban akar egy nagy sereget összeállitani.

Oroszország semmit sem akar, semmit sem tesz, mint az angolokat kimanövrirozni. De Anglia okosabb, semhogy kelepczébe menjen. Hornby tengernagy zárt rendeleteket kapott kormányától s csak annyit engedett kiszivárogni azokból, hogy mihelyt a muszkák bármi csekély mozdulatot tesznek, azonnal partra szállitja a hajókon lévő elég tekintélyes angol hadsereget. Még eddig a britt hajóraj megelégszik azzal, hogy farkas szemet néz a muszkákkal.

Angliában nem nagy sulyt fektetnek Bismarck mediationalis küldetésére. Azt hiszik, hogy csak udvariasságból vállalta azt magára, de nincs komoly szándéka azt megkisérleni.

Most Oroszországnak a szerbek lettek kedvenczei. Lesjanin ezredes Pétervárott járkál, hogy Muszkaországgal konventiót kössön. Szerbia megigérte, hogy 80—100 ezer katonát fog kiállitani egy kitörhető angol-orosz conflictus esetében, s hogy Oroszországtól a hadsereg tartására 3 millió frankot kapna.

Nem csekély jelentőséggel bir a Szasszulics Vera fölmentése alkalmával Pétervárott kitört népzendülés, mely alkalommal Muszkaországban hallatlan kiáltásokat hallotak. „Éljen az ártatlanság! éljen a népigazság! éljen a szabadság!“ Valamennyi polytechnikai növendék, az orvosi egyetemi tanulók és sok ezer nihilista vett abban részt s a muszka kormány kénytelen volt Trepowot Pétervárról számüzni.

A legujabb hirek szerint a muszka főhadparancsnokság megtiltotta volna a katonatiszteknek a sétálást Konstantinápoly utczáiu egyenruhában. Pétervárról pedig azt irják Párisba, hogy a muszka fővárosban a hivatalos körökben nagy aggodalom uralkodik a chinai birodalom és Muszkaország közt fölmerülő bonyolodások miatt. A chinai főmandarin Tso-Tsum-Lzan a nagy kolao parancsára elhagyta Kasgárt és gyors menetekben közelg az orosz határok felé. Pétervárott meg vannak arról győződve, hogy ezen uj ellenségeket az angolok uszitották Muszkaország nyakára, hogy paralyzálják az orosz kormány terveit India ellen.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hirek. Széll Kálmán pénzügyminiszter ma reggel Bécsbe utazott. — Reusz herczeg Konstantinápolyból tegnap Bécsbe érkezett s a „Hotel Imperial“-ban szállott meg. — Bratianu román miniszterelnök tegnap délután utoljára Andrássyval értekezett mintegy óráig; délelőtt 11 órakor felkereste az angol nagykövetet: Sir Henry Elliotot s ezzel is egy óráig konferált, s még ugyanaznap Bukarestbe utazott.

— Tisza Kálmán miniszterelnök — mint értesülünk — ma reggel geszti birtokára utazott, hol a husvéti ünnepeket családi körben fogja tölteni.

— Nilson Krisztina és Trebelli ur ma este Bécsből megérkeztek és az Európa szállodába vettek lakást.

— Lónyay Gábor és neje örömteljes családi ünnepet ültek, esküvőjük ötvenedik évfordulóját.

— A Heckenast Gusztáv holttestének Budapestre hozataláról szóló hir alaptalan volt. Heckenast temetése tegnapelőtt esti 6 és fél órakor ment végbe nagy számu résztvevő közönség előtt. A temetésre fia Aladár is megjött Drezdából. A koporsón három szép koszoru feküdt. Az ev. temetőben Geduly superintendens tartott megható gyászbeszédet.

— Deák Ferencz hagyatékának árverezését ma ismét folytatták. Közönség csak igen csekély számban jelent meg. Legérdekesebb tárgy volt ma Napoleonnak sokat emlitett lovasszobra, mely iránt egyedül mutatkozott élénkebb érdeklődés. Az első kikiáltás 50 frt volt, az igéretek majd egy, majd öt frttal emelkedtek, mig végre Rudich báróé maradt 800 frttal. Ez lévén az egyedüli tárgy, mely ily magas árt tudott elérni, valahányszor valaki nagyobb igéretett tett, rákiáltották, hogy ez a sterlinges angol megbizottja, mig nem Rudich br. maradt a „sterlinges ember“. Egyéb vételek közül megemlitjük a következőket: Kis harapófogót 9 frtért vett gr. Degenfeld, ezüst tálczát 25 frtért Karpeles, kis ráspolyt 8 frtért Simonffy Kálmán. Egy papirnehezéket üvegből, mely első árverésnél egy vevőt sem talált, másodszori kikiáltás után 13 frtért adatott el Rodicky Jenőnek. Egy kis üvegtányérkát Hindy Kálmán vett meg 4 frtért, Szathmári László egy himzett vánkost vett 20 frtért, továbbá egy kis rézvonalzót 5 forintért. Fényes statisztikáját gróf Nemes Nándor vette meg 3 frt 10 krért, Szivák Imre pedig egy papirmetsző késnek nápolyi lávából készült nyelét 6 frt 50 krért és egy fehér vászonzsebkendőt 2 frtért. A balaton-zalai 77-ik honvédzászlóalj zászlószentelésének emlékérmét Bossányi István vette meg 5 frtért; Krausz Lajos egy asztalt 50 frtért, egy kis kalapácsot 33 frtért, Karpeles egy gyufatartót 12 forintért; egy kis fanyelü kalapácsért pedig Mandel 20 forintot adott. — Az árverező bizottság 2 órakor szünetet tartott, mely után az árvesést ismét csak csekély részvét mellett folytatta. Könyvek, apró szerszámok, a barackmagok, egy nagy bot elefántcsontból, uri böröndö, egy bunda, köpőláda és több apróság lassanként keltek el.

— A pálmák ünnepe. A nagy hét ma kezdetét vette. Az ájtatos hivek tömegesen látogatják a templomokat. A barkaszentelés s a körmenet, melyet az egyház a Messiásnak Jeruzsálembe vonulása emlékére rendelt, a szokott szertartásokkal ment végbe. Ezer meg ezer ember járt az utczákon szentelt barkát tartva kezében. A rügyező ágat azután haza viszik s megőrzik egy évre, mert a hagyomány szerint a szentelt rügyek szélvihar s tüzveszély esetén megvédik a házat a pusztitó elemtől.

— De Girandó Antonia urnő, ki a nevelés téren tanusitott önfeláldozó és hasznos szolgálatairól mint unicum ismertetik e hazában, a lefolyt négy hónapokon át saját termében szegényebb sorsu szülők leány gyermekeinek ingyen oktatást adott különféle hasznos tantárgyakból. A nyilvános vizsga ma tartatott meg reggeli 10—1-ig. A vizsga folyama alatt a nemes lelkü nő ugy tünt fel, mint egy jó anya gyermekei közt, velük érzett és gondolkozott. Az eredmény meglepő és teljesen sikerültnek mondható, különösen meglepő volt a zene és ének tanulásra a nálunk alig ismert Sligel féle mód szerinti tanitás sikerdus eredménye. A vizsgán jelen voltak özv. Telekyné grófnő két bájos leányával, Lukács Mór a Kisfaludy társaság elnöke, Greguss Ágoston és Horváth egyetemi tanárok, György Aladár kedves nejével, Augusz báró, Schwarcz Gyula szeretetre méltó neje, Molnár Aladár országgyülési képviselő és többen. Kolozsváry Gizella szépen szavalta el a „Szilágyi Erzsébet“ költeményt, Hollósy Vilma másik tanitvány pedig a vizsga bevégeztével meghatólag köszönte meg a vendégek nagybecsü megjelenését, s különösen szivélyes köszönetet mondott a nemes lelkü tanitónő fáradozásaiért.

— A himlőoltás ma megkezdődött az oltó intézetben, de a jelentkezők száma az ujjakon megszámlálható volt. Ugy látszik a himlőjárvány szünetelése miatt megcsökkent a félelem is.

— Torok-gyik Szabadkán. Lapunknak irják: Városunkban a torok-gyik ütötte fel tanyáját, nem csak a szegény és közép osztálynál, hanem az uri osztálynál is, hol leginkább pusztit. F. hó 11-én tették sirba Tacher István törv. tolnok 5 éves Anna leánykáját, tegnap pedig köztiszteletben álló gyógyszerészünk Joó Károly Mariskáját, nagy részvét mellett. Ujólag 4 családnál várják szintén a borzasztó csapást minden órán. Óhajtandó lenne, irja levelezőnk, óvakodni a gyermekekkel biró szüléknek, hogy az ily temetkezéseknél ne vegyenek részt, ép ugy a halotkörüli látogatásokat vonják vissza az ily eseteknél, mert ez által terjedhet a betegség szét.

— A Petőfi társaság mai felolvasó ülésének nagyszámu közönsége volt, a mérnök- és épitészegylet különben elég tágas terme szüknek kezd mutatkozni. Ezuttal is jóformán csak a hölgyeknek jutott ülőhely. Érdekes tárgya volt az ülésnek a „Pál fordulása“ czimü rajz, melyet a társaság első nőtagja, Kisfaludy Atala, székfoglalóját tartá. A hangulatteljes költői dolgozat érdekesen rajzolja a kisvárosi társadalmi életet. Az irónő zajos tapsokat aratott vele; a rajzot Endrődy Sándor olvasta fel. Ezt megelőzőleg P. Szathmáry Károly bemutatta „A szép kis árva“ czimü költői elbeszélését, azután pedig Névy László olvasott fel ódát Szász Gerőtől s Komócsy József szavalta saját emelkedett hangu költeményét: „A fehér sas fészkét.“ A felolvasó ülés után, mely 12 órakor ért véget, a társaság tagjai a könyvkiadó vállalat felöl tanácskoztak.

— A Hunyadi Album“ példányai az előfizetőknek szétküldetvén, a még fennmaradt 150 példányt a szerkesztők átadták Tettey Nándor budapesti könyvárusnak bizományba. Tekintve a szép sikert, melyet e nemzeti czélu irodalmi vállalat telmutatott, bizton lehet remélni, hogy elkél a még fenmaradt kevés számu példány is könyvárusi uton. A kiket tehát az album, illetőleg az ügy, melynek javára készült, érdekel, jól teszik, ha megrendelik az albumot a mig még kapható. A „Hunydi album, bolti ára 3 frt.

— A hazai nyomdász-ipar a pünkösdi ünnepek alatt nagy eseményt ér meg: ekkor gyülnek össze a fővárosban az ország nyomdatulajdonosai nagy gyülésre, s ekkor rendeznek országos kiállitást nyomdaszerekből. A szervező bizottság már erélyesen müködik, hogy a kiállitás minél imposansabb legyen. Eddig száznál több nyomdavállalat igérte meg részvételét. Tagadó választ a bizottság felhivására csupán az egri kath. lyceumi nyomda adott. Ez iparág érdekében kivánatos, hogy a vállalat sikerüljön.

— A budapesti czipészek által ma délután a Beleznay-kertben tartott gyülésen kimondták, hogy csatlakoznak a munkás-congressus programmjához, s képviselőket is választottak bele tizet. Azonkivül elhatározták, hogy az általános választási jog érdekében a képviselőházhoz kérvényt nyujtanak be.

— Sport, Az april 13-iki soproni lóversenyek a következő eredménynyel folytak le: Az asszonysági dijat (100 arany) gr. Apponyi Antal nyerte el 3é. Hesperus nevü sárga ménjével; gr. Eszterházy Miklós Ocarina kanczája és hg. Eszterházy Pál 4é Landgraf nevü sárga ménje ellen. — Hesperus a multkor Prágában is nyert. — Az 1000 frt értékü handicapot gr. Henckel 3é. Sorenza nevü saját nevelésü pej kanczája nyerte; 2-ik hg. Eszterházy Pál 4 éves Chére Amie-je, 3-ik gr. Széchenyi Kálmán 3é. Niczky-leány nevü kanczája. A harmadik versenyben a 200 db aranyat ismét a Henckel-istálló vitte haza, Sabinus nevü 3é. mén csikóval, — gr. Festetics Pál Tallérja ellen. — Sabinus már a mult év versenyeken kitüntette magát. Az akadályversenyben hat ló közül legelől jött be Taborit, Vacano kapitánynak öt éves ménje, mely a prágai versenyeken csak második helyre futott; második Schawel Jaques ur Camomile kanczája. — Legközelebbi verseny april 22-én Bécsben.

— Az első április. Lipcse város főpolgármestere — olvassuk a „N. fr. Pressé“-ben — egy, Drezdában feladott táviratot kapott a porosz királyi diplomaticai képviselőtől, körülbelül ilyes tartalommal: „Az európai kongressus biztositva. A kongressus helye Lipcse város. Szállások és egyéb szükséges intézkedések megtétele iránt értekezésre ide várjuk“. stb. — Nosza neki, a főpolgármester ur kapja magát, pakolózik s éjnek idején utra is kel Drezdába, hol hivatásának fontos tudatában állit be a követhez. — Ez végig hallgatja a polgármester előadását, s mikor az azt befejezte, csak ennyit kérdez tőle: „Ugyan édes polgármester ur, minő nap is van ma?“ — „April elseje“. — Ez a talány megfejtése. Hogy ki követte el az izetlen tréfát, nem tudni.

— Patikárus Ferkó kedvelt zenetársulatával a nyáron körutat szándékozik tenni a vidéken. Be fogja járni a hazai fürdőket s az ország nevezetesebb városait. Körutját már legközelebb kezdi meg s először is Székesfehérvárra megy. A vidék bizonyára élvezettel fogja hallgatni a főváros kedvelt zenészét.

— A csehországi őszi nagy hadgyakorlatok aug. 26-ától szept. 7-ig fognak tartani. Az illető vasutak már értesitve lettek e hadsereg-összpontositás mérveiről. Ennek nagyságára enged következtetést vonni az az intézkedés, hogy a cseh déli vaspálya vonatai a gyakorlatok ideje alatt naponkint négy izben tartoznak csupán katonai czélból közlekedni.

— Kanapé pör. A chartresi herczeg Bécsben időzése alkalmul szolgált arra, hogy a Francziaország képviselője iránti tisztelet némi csorbát szenvedett. A császár ebédre hitta meg őt és a franczia követet, Voguét, de előre tudatták az utóbbival, hogy az elsőbb helyet át kell engednie egy franczia királyi herczegnek. A franczia kormány ezen kanapé pörre nézve máskint gondolkozik mint a követ ur. Azt mondják ugyan is franczia külügyi hivatalban, hogy franczia királyi herczeg nem létezik, hanem csak Chartres alezredes, és egy követnek harminczszor vagy még többel is magasb az állása. Vogué urnak nem kellett volna elfogadni a meghivást, nem pedig engednie, hogy Chartes előtte üljön. Vogué ur azzal mentegetődzik, hogy Chartres herczeg mint a császári ház rokona részesült ezen megtiszteltetésben. A franczia köztársasági lapok azonban dühösek és Vogué vissza hivását követelik.

— A telephon már Chinában is alkalmazást talált, s China ekkoráig már több mint 500 mértföl hosszuságu telephon összeköttetéssel bir. Lehet, hogy a menyei birodalom czopfos fiai fogják tökéletesiteni a „messzebeszélőt“, mert ez rájuk nézve fontosabb, mint a táviró. A telegraphnak ugyanis nem vehetik hasznát, mert nincs abéczéjük.

A hivatalos lapból. A magyar kir. igazságügyminiszter Németh Ignácz Kaposvár rendezett tanácsu város polgármesterét ugyanazon város területére békebiróvá, a vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszter Chobodítzky Alajost a félegyházi állami tanitóképezde rendes tanárává, a pénzügyminiszter Nagy Gyula katasteri pótbiztost, a pozsonyi katasteri kerület baáni járásába, becslőbiztossá, Kovacsik Mihály uradalmi erdőmestert, a budapesti katasteri kerületbe, katasteri erdőbecslővé, Antalffy Sándor számgyakornokot a budapesti (budai) pénzügyigazgatósághoz, — továbbá Pécskay Kálmán irodasegédtisztet a m.-vásárhelyi és lovag Losonczy Viktor számgyakornokot a kaposvári kir. illeték-kiszabási hivatalhoz III-ad oszt. számtisztekké nevezte ki.

Szinház, müvészet.

— A nemzeti szinházban vasárnap este Gondinettől Huszár Imre ügyes forditásában „A klub“ czimü szinmüvet adták elő. A telt ház nem fogadta jól a darabot. Egész este hideg maradt a közönség, csak itt-ott nehány sikamlósabb, de franczia szellemdussággal feltalált élcz okozott némi derültséget, de a nélkül, hogy állandóbb hatást idézett volna elő, vagy feledtetni lett volna képes ama vékony mesét, melynek a cselekvényt kell vala pótolnia. Mindjárt az első felvonás oly hosszas és untató körülményességgel játszik a párbaj-segédek közt folyó disputákon és e közül sok mindenen, hogy erőtetett kiindulási pontjául szolgáljon a klubéletnek a családi élet elhanyagolásával járó zavaros ecsetelésére és ebből az erkölcsi tanuság kivonására: férfiak ne hanyagoljátok el feleségeiteket a játék s italért, s a klub férfias mulatságaiból kifolyó ledérkedésért. Az erkölcsi tanulság eléggé egészséges alapon mozog, s tárgyát is igen jól választá meg. Hanem azért nem tud kiválni a franczia drámairodalom modern házasságtörési ösvényéből, habár hősnője megőrzi hitvesi erényeit épen az utolsó gyöngeség óráiban. A szinmü nem aratott sikert szinpadunkon, s le is fog maradni néhány előadás után. A klubfelvonás látszólagos élénksége daczára sem köt lebilincselő érdeket habár van benne néhány jó alak is. — A bazár-felvonás, vagyis a harmadik még amannál annyival maradandóbb benyomást tesz, mert a jótékonyság czime alatt üzött hiuságot nehány sikerült jelenet által satyrizálja. — A nemzeti szinház bazárdiszletei meglepték a közönséget, s ezen diszletek kapták Helvey Laurán és Molnárnén kivül az egyetlen tapsot. — Prielle Kornélia nagy müvészetének rendkivüli sovány és vézna szerep jutott a darabban. A férfiak közül Halmit és Vizváryt kell kiemelnünk; amazt a bonvivant világfi, ezt a papucsférj szerepében.

— Zenészeti reggély. A nemzeti zenede zongora-, hegedü-, ének-, gordonka- és gordontanszak középosztálybeli (3—4) növendékei ma d. e. zenészeti reggélyt rendeztek, melynek egyáltalában nem lehetünk barátai. A nemzeti zenede feladata szerintünk nem más, mint az, hogy növendékei hat évi cursus befejeztével zenészeti ismeretekkel legyenek ellátva, s azért pártolás alá nem vehetünk olyan intézkedéseket, melyek kiragadják a növendékeket rendes tanulási rendszerükből egy-egy erejükhöz nem is mért darabnak betanulása által, hogy azt a hallgatóságnak a legtökéletlenebbül adják elő. A zenede ugyis — zárvizsgálat alkalmával — elég alkalmat ad meggyőződést szerezhetni az oktatásmódról s a növendékek haladásáról az érdeklődő közönségnek. — Ma elég alkalmunk volt — a föntebbiek elmondására, — mert pl. Beethoven A-dur sonátája Petko Fanni tanárnő vezetésével s később Saint-Saens „Dans macabre“ előadásával más véleményre a figyelmes hallgatót nem hozhatta. Ha már az „A-dur sonátáját“ és „Dans macabre“-t a nevezett intézetben a 3—4-ik osztálybeli növendékek adják elő, mit fognak az 5—6-ik osztálybeliek játszani? Ilyen müvek előadásához müvészileg képzett kezek s telfogás szükségeltetik nem pedig elemies, minden szabatosság nélküli, csiszolatlan s nyers ütések a zongorán. A zongorát játszó növendékek közül Janovitz Lujza, Erney J. tanitványa tünt ki, mert legtöbb finomsággal adta elő számát. — Kellemes volt Engeszer M. ének-, valamint Gobbi Alajos hegedüt játszó növendékeit hallgatni. Az utóbbi tanár két, sok tehetséggel ellátott növendéket mutatott be a közönségnek, kiktől idővel várhatunk is haladást. Trautsch K. tanár egyik növendéke gordonnon (nagybőgőn) adott elő egy Böhm-féle „Polonaise“-t zongorakisérlettel, mely szám meglepő volt, talán e hangszer szokatlan solo játéka miatt; ezzel egyszersmind azt is bemutatták, hogy a zenedében lassan-lassan minden hangszer tanitásához kezdenek, mire bizonnyal nagy szükséget érzett a zenét tanulni vágyó fiatalság. Általában megjegyezhetjük, hogy zenedénk ez utóbbi két év lefolyása alatt sok tekintetben haladt előre, mit az annak élén álló Bartay Ede zenedei igazgató ügybuzgóságának lehet köszönni, hogy azonban eme zenészeti reggélyekkel tett kisérletei nem voltak kielégitők, szolgáljon a jövőben ép az intézet érdekében irányadóul, vagy ha a „Matineé“-k büvérejében annyira bizik, nem osztályonkénti növendékekkel kellene talán rendezni, hanem az egész zenede kiválóbb növendékeivel. (Sgh.)

— A mücsarnok legujabb kiállitását ma nyitották meg; a közönség részéről csekély volt az érdeklődés a képzőmüvészeti társulat mütárgyai iránt, melyek közt pedig több értékes festmény van. Tán a husvéti ünnepek alatt emelkedni fog az érdeklődés, szaporodni fognak a látogatók s lesz nagyobb bevétel is.

KÖZGAZDASÁG.

A 6% magyar arany járadék-kötvények lejárt szelvényeit, valamint a magyar vasuti kölcsön kisorsolt kötvényeit és lejárt szelvényeit, a mennyiben lejáratuktól számitva egy év még le nem telt, folyó évi julius hó 1-től kezdve, a m. kir. központi állampénztáron kivül még a következő állami pénztárak fogják beváltani, ugymint:

1. A kir. állami főpénztár Zágrábban.

2. A kir. adóhivatalok: Aradon, Brassóban, Debreczenben, Egerben, Eszéken, Fiuméban, Győrött, Kassán, Kolozsvárott, Nagy-Kanizsán, Nagy-Szebenben, Nagy-Váradon, Nyitrán, Pécsett, Pozsonyban, Sopronban, Szatmárt, Szegeden, Székesfehérvárott, Szombathelyen, Temesvárt és Zomborban.

A m. kir. központi állampénztár, valamint az itt felsorolt többi állami pénztárak felhatalmaztattak ez alkalommal, hogy ezen értékek beváltását nem csak aranyban, hanem a bemutató fél kivánságára a 20 frcos aranynak a budapesti tőzsde hivatalot árujegyzékében az árurovatban jegyzett utolsó árfolyama szerint papirpénzben is teljesithetik.

A mennyiben a felek a beváltást nem a m. kir. állampénztárnál, hanem a fent elősorolt többi pénztárak valamelyikénél aranyban kivánják eszközöltetni, tartoznak ebbeli szándékukat az illető pénztárnál 14 nappal előbb bejelenteni a végett, hogy az a beváltás eszközlésére szükséges arany készletet, ha ilyennel nem rendelkeznék, a magyar kir. állampénztártól megszerezhesse; a mennyiben azonban ezen vidéki pénztárak esetleg elégséges arannyal rendelkeznek, meg van nekik engedve, hogy a lejárt szelvényeket előleges bejelentés nélkül mindjárt a bemutatásnál aranyban is beválthassák.

A m. kir. központi állampénztár ezen kivül arra is felhatalmaztatott, hogy egyáltalában az összes magyar államkölcsönök érczpénzben (aranyban vagy ezüstben fizetendő lejárt szelvényeit és kisorsolt kötvényeit a fél kivánságára az aranynak, illetőleg ezüstnek tőzsdei árfolyama szerint számitott egyenértékü papirpénzben váltsa be. Kelt Budapesten,) 1878. évi márczius hó 28-án. A m. kir. pénzügyminiszteriumból.

Az orsz. m. iparegyesület épitészi és épitésipari szakosztálya april hó 7-én (szerdán) esti fél 7 órakor az egyesület helyiségeiben (IV. Károly körut 10. sz. I. em.) szakosztályi ülést tart. Fontosabb tárgyak: 1. Blaustein tagtárs ur előadása a szellőztetési rendszerről. 2. A Keinzelmannféle vasgyár által készitett öntött vascserepek megvizsgálására beküldött bizottság jelentése. 3. Az épitési iparosok kitüntetése tárgyában 5 tagu végrehajtó bizottság választása. 4. Az I. pályázat biráló bizottságának egy tag választása által való kiegészitése. 5. Netáni inditványok.

Vásárügy. A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Szabolcsmegye területéhez tartozó Nagy-Kálló városban f. évi aprilis 25-re eső országos vásár ez évben kivételesen május hó 2-án tartassék meg. Továbbá megengedte, hogy Zólyommegye területéhez tartozó Dettva községben f. évi aprilis hó 23. és 24-re eső országos vásár ez évben kivételesen aprilis hó 29. és 30-án tartassék meg.

Napirend april 15.

Naptár. Hétfő. Kath: Anasztázia. Prot.: Olimpia. Görög-orosz: ápril 3. Nicefor. — Napkél 5 óra 13 perczkor. Nyugszik 6 óra 48 perczkor.
Muzeumban nyitva van a természetiek tára d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Magy. tud. akadémia mathem. és természettudományi szakosztálya ülése d. u. 5 órakor.
Főv. pénzügyi és gazd. bizottság ülése d. e. 10 órakor.
Orsz. magy. ipar-egyesület összes szakosztálya ülése d. u. 7 órakor.
Magyar nyeremény-sorsjegyek huzása.
Orsz. képzőmüvészet kiállitás nyitva d. e. 10—12 óráig d. u. 2—4 óráig.
Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u. 2—4 órák közt nyitva.
Orsz. képzőmüvészeti csarnok d. e. 9 órától d. u. 4 óráig nyitva.
Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.
Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától, d. u. 1 óráig.
Egyetemi könyvtár nyitva d. u. 2—7 óráig.
Állatkert nyitva egész nap.

Hajóforgalom april 14-én.

A fővárosi Duna balparton következő vizi járművek kötöttek ki. Wallenfeld Károly m. h. 80 mm. falkővel Visegrádról. Stadler Lipót m. h. 1010 mm. buzával Dunaföldvárról. Simsik József m. h. 500 mm. cementtel Piszkéről. Rotmayer Ferencz m. h. 2414 mm. buzával Bajáról. Rotmayer Ferencz m. h. 1830 mm. buzával Tortáról. Ronder Márton m. h. 80 met. falkővel Bogdányból.

Vizállás april hó 14-én 348 ctm., apadás 12 ctm.

Budapesti szinlapok.

Hétfő, april 15-én.

NEMZETI SZINHÁZ.		NÉP-SZINHÁZ.	
A klub.		Nilson Krisztina assszony, Faure J. ur és Trebelli olasz operatársaság közreműködésével:	
Vigjáték 3 felv.		FAUST.	
Személyek:		Dramma lirico in 5 atti.	
		Personaggi:	
Savenay	Hetényi	Margherita	Nilson
Born	Halmi	Faust	Masini
Mauves	Kőrösmezei	Mafistofele	Faure
Morrannes	Bercsényi	Valentino	Padilla
Pibrac	Vizvári	Wagner	Lay
La Grézette	Ujházi	Siebel	Zelia Trebelli
Lubersak	Szigeti	Marta	Worani
Chambois	Feleni		
Ciaviéres	Szigeti		
Geronusson	Tolnai		
Auberoche	Benedek		
Kezdete 7 órakor.		Kezdete 7 órakor.	

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Nyilt-tér.

Kávéház megnyitás!

Alulirottak ezennel bátorkodnak a nagyérdemü közönségnek valamint t. pártfogói és ismerőseiknek tudomására hozni, hogy ők a jóhirü, **Sebestyén-tér 4-ik szám** alatt létező

„két huszárhoz“

czimzett kávéházat átvették, s azt

Vasárnap, április 14-én, 1878. délutáni 1 órakor

Kecskeméty Gyula

kedvelt nemzeti zenetársulata közremüködése mellett megnyitandják.

Eddigi bizalom, mellyel tisztelt pártfogóink irányunkba, mint a **„török császárhoz“** czimzett kávéháznak üzletvezetői irányába tanusitottak, buzditott fel fennevezett kávéház átvételére.

Mindenkor kötelességünknek fogjuk tartani, készséges szolgálattétellel, valamint kitünő hideg étkek és italokkal tisztelt vendégeink megelégedését megnyerni s reménylünk számos látogatását, melyért esedeznek

tisztelettel

Farkas és Kiss,
a „két huszár“ kávéház tulajdonosai

Megjelent az első magyar-német hivatalos vasuti- és gőzhajózási kalauz aprilis havi füzete, mely a birodalom mindkét fél vasuti hálózatairól és a Dunagőzhajózási hivatalos menetrendeket közli.

E csinosan hiallitott havi füzet igen ajánlható, ugy a **vidéki hirdető, mint a t. utazó közönségnek,** miután e kalauz czélszerüségénél fogva minden vasuti és gőzhajózási állomáson a fővárosi és a vidéki nevezetesebb nyilvános helyeken nagy elterjedettségnek és kedveltségnek örvend.

Bárminemü hirdetésekre igen alkalmas.

Hirdetések mérsékelt ár mellett elfogadtatnak.

Előfizetések is elfogadtatnak a kiadóhivatalnál.

BUDAPEST, V., Uj-utcza 25. szám a. földszint.

Előfizetési ár egész évre 4 frt.

Hurut, köhögés, rekedtség, mell, tüdő-
és
gyomorbajok ellen.

Elismerési irat Hoff János cs. kir. udvari maláta-készitménye gyárának Budapesten, kalap u. 10.

Közérdek tekintetéből ezennel nyilvánitom, hogy erős hurutom s köhögésem, melyek ellen különféle szereket sikertelenül használtam, Hoff János-féle valódi maláta-készitmények által tökéletesen kigyógyultam. Én tehát minden szenvedőnek ezeket a legőszintébben ajánlhatom.

Budapest, april 6. 1878.

Csikász János,
magy. kir. honvédkapitány.

Fő- és gyári üzlet: **Bécsben, Bräunerstrasee 8.**
Fiókja:
Budapest, kalap-utcza 10.

Ázsiai állapotok!

A ferenczvárosi járasbirósági épületben lévő elitélt rabnők oly irtóztató bánásmódnak vannak kitéve, hogy azt leirni nem lehet, penészes, büdös eledel, a börtönész részéről gyakori pofozás, a legaljasabb sértegetésekkeli illetés napirenden van, s a fekvő hely oly kemény, hogy oldalaim a fekvéstől megsebesedtek. A börtönész hatósági engedély nélkül kantint tart a rabok kifosztására, oly zsarolással összekötve, melynek párja nem létezik. — Kérjük az illető hatóságokat, nem bizottságok által, hanem a rabnők kikérdezése által a börtönész jelen nem létében, mert annak jelenlétekor semmi panaszt tenni nem mernek, panaszukat jegyzőkönyvileg felvétetni, és sok szegény nő életét és egészséget gyors változás által megmenteni a végromlástól.

Egy kiszabadult rabnő a többi nevében.

Megnyitási jelentés.

A kereskedelmi és közgazdasági intézet Budapesten nagymező-utcza iskolaépületben

a magas uraságok és **tisztelt közönség,** épen ugy a mindennemü és rangu **állomást keresők** a legujabb és legelegánsabban berendezett **intézet helyiségére tisztelettel felhivja a figyelmét** és **reménylünk** a közönség részéről **minden oldalról kegyes látogatást,** miután mi **minden irányban** iparkodni fogunk épen ugy a magas uraságoknak, mint bármely rangu **állomást keresőknek** egy valóban **czélszerü** és az ujkor minden kivánalmainak megfelelő intézet **alapitása** által, a minő **egész Magyarországon egyedül áll fenn** valóban valami közczélut nyujtani.

Széleskörü **összeköttetéseink** által, melyek **intézetünket** bel és **külföldön** összefüzik, azon helyzetben vagyunk, hogy mint a **magas uraságoknak** kegyes megerendeléseit azonnal valósithatjuk, ugy az **állomást keresőknek** azonnali **alkalmazást biztositunk.**

Midőn még végre a magas uraságokhoz azon kéréssel **járulunk,** hogy **ügykezelésünknek valódi biztonságáról** látogatás által meggyőződést szerezni sziveskedjenek.

Tisztelettel

A kereskedelmi- és közgazdasági intézet Budapest, Nagymezőutcza polgári iskola épületben.